

Monografia istoriilor locale

Eșelnița 2019

Profesori coordonatori:
Cocoana Rosemarie Delia și Tirca Clara Georgeta,
Școala Gimnazială Eșelnița

Lec ii t m duitoare

Ludabil ini iativa *colii Gimnaziale E elni a* de a strânge într-un buchet mai multe lec ii scrise de colari din diferite coluri ale rii. Merit încurajat , continuat , des vâr it . Tinerii de pe b ncile colii sunt ast zi pu i în fa a unor reale provoc ri ca în fa a unor ziduri de execu ie. Iat c sunt i provoc ri bune c rora ei tiu s le r spund frumos, delicat, t m duitor, într-un cuvânt, de nota 10.

De la jertfa celor 3 rusoaice *tinere blonde, cu p rul lung prins în cosi e* din satul Nifon – Tulcea pân la *Cartoful* de la Eibenthal – Mehedin i, de la târgurile Moine ti – Bac u, Or ova – Mehedin i, la satele Malov , Bârda, Negre ti, Bobai a, Svini a, te la i leg nat de lectur : laleaua, vipera, salamandra i liliecii din Cazane, amintiri, m re ii, glasuri, mut ri i str mut ri, cuvinte, legende, tradi ii, obiceiuri, origini i istorii, drumuri i ora e, tot atâtea... lec ii t m duitoare.

preot Sever Negrescu – Negre ti

Amintiri despre moarte

Doda Ana, cum îi place să se spună, a trecut prin mare chin din cauza strmutării. Poveste-te cu o lacrimă în glas... cum Dumnezeu mare și albastru le-a cuprins casele, copilăria, cu brațele și groase și reci.

Au fost oameni din Ogradena care nu au vrut să-și prasească locurile. Au stat în locuințele lor până când apa a intrat în untru și a trebuit să fie scoși cu forța.

Atunci a auzit niște vorbe pe care nu le-a putut uita: "ieși și voi, mori, ca să intrăm noi de vii!"

Mutați în Eelnița, durerea lor nu s-a sfârșit. Au dormit în barci, muca și de insecte și chinul și de boli.

Strmutarea a fost o durere și, ca orice durere, lasă urme veșnice.

coala Gimnazială Eelnița
Elev - Moacă Patricia- clasa a VII-a
Coordonator – prof. Popa Catrinel

M re ia locurilor noastre

Bra ele frumoase ale Dun rii se apropiau de mal, umf ându-se. Ciucarul înconjura pl pânda strângere de ap formând o panoram uimitoare.

Razele soarelui sclipeau i, în ochii de oglind ai apelor, ref ectau un chip galben, m re , o imagine an o , uimitoare, în smaraldul copacilor cu muguri.

Iarna a fost grea, dar ea i-a scos capul la iveal . În bra e, strângea un bulb, micu ...

Marele albastru-cerul îi mângâia trupul galben cu lacrimi dulci...

Cine este ea? Laleaua galben de Cazane, foare unic într-un spa iu unic. Noi o iubim i ne bucur m de parfumul-i de înger i de petala-i sclipitoare.

Care e povestea ei? A fost n scut de stânc ca s lumineze nop ile de var ale Clisurii.

coala Gimnazial E elni a
Elev - Rotaru-Coman Dariana- clasa a VII-a
Coordonator – prof. uitariu Frunz Corina

Glusul Ogradenei

Demult, se zvonea c satele dun rene: Tisovi a, Plavi evi a, Ogradena se vor muta mai sus, pe Dealul Or ovei, în Valea E elni ei- un loc unde natura înc mai era sor cu s lb ticia.

B trâniî auzeau, dar nu credeau. Nu- i puteau p r si casa, satul, copil ria, munca, via a lor cu bune i rele.

Dar Dun rea m rea se în l a luând pe umerii s i malurile satelor. P s rile cântau a jale, vântul suf a de triste e.

Încet satele s-au înecat...doi b trâni nu au vrut s - i p r seasc casa de la Ogradena...î i a teptau sfâr itul în patul lor de lemn, cu apa crescându-le sub privire. I-au scos pompierii, cu for a, dar gândul le-a r mas liber. Via a tuturor s-a recl dit prin munc ...

Azi, tim c povestea str mut rii e adev rat când p im pe drumul ce duce la cimitirul din E elni a veche.

Istoria Ogradenei nu trebuie uitat pentru c în ea este povestea bunicilor no tri.

coala Gimnazial E elni a
Elev - Pîrvulescu M d lina-clasa a VII-a
Coordonator – prof. Tîrc Clara

Mutarea satelor-reportaj

La începutul construirii hidrocentrale "Porțile de fier", oamenii erau bucuroși că vor avea energie electrică. Dar nimeni nu s-a gândit la preț: satele Tisovița, Plăvești, Ogradeni și Eelnița au trebuit să se strămute.

Mutarea a fost marea durere. Oamenii nu puteau crede. Își spuneau unii altora: "Cum să surce apă?" Nimeni nu mai văzuse așa ceva. Moacă Tănase, din Eelnița, cu niște prieteni, au mers la Parlament. Degeaba. Construcția hidrocentrale era inevitabilă.

Strămutarea s-a făcut în trei faze. Prima a fost groaznică, oamenii nedorind să plece. În a doua erau speriați, grăbiți, dar nu au plecat fără morții lor.

În ultima fază, urcarea apei era o realitate și toți au plecat. Familia Loga a fost un caz special. Au fost scoși cu forța de pompieri, când apa le ajunsese până la pat.

Dar lucrurile rele au continuat. Pentru fiecare metru pătrat la sat sub apă, oamenii au primit doar 50 de bani. Iar, în noul sat, viața în baraci era grea: cu pături, gândaci, boli.

Ana Rogobete a făcut cunoscută povestea la un concurs când a cântat "Balada satelor".

De la strămutare a trecut mult, dar încă sunt oameni care se simt nedreți.

coala Gimnazială Eelnița
Elev - Cocoana Angelo Alexandru-clasa a VII-a
Coordonator – prof. Cocoana Rosemarie Delia

Str mutarea- f ash-uri

Jalea s-a a ternut asupra satelor: Ogradena, Tisovi a, Plavi evi a, atunci când apa tulbure i rece a Dun rii a înghi it ce i-a ie it în cale.

Tragedia a fost prevestit , dar oamenilor nu le-a venit s cread . Natura sim ea: nori întuneca i pe cer, anotimpuri umede, p s ri cântând jalnic.

Când satele s-au înecat, durerea a p truns în f ecare cas . Nimeni nu avea puterea s opreasc tornada de necaz i durere.

Oamenii au fost nevoi i s - i fac bagajul de amintiri i s uite de acele locuri. Cu sufletul în lacrimi, i-au dezgropat mor ii.

În satul nou, i ast zi, unii developeaz înc amintirile de acolo.

coala Gimnazial E elni a
Elev - Grama Gabriela-clasa a VII-a
Coordonator – prof. Tîrc Clara

Rânduri din str mutare

Str mutarea este, în esență, cea mai mare dezamăgire a oamenilor de aici.

Cei btrâni o numesc "plângerea satelor" și povestesc despre ea cu ochii umbri și de lacrimi. Le-a smuls munca de o viață și i-a trimis să plece de acasă în loc nou.

Dunrea nemiloasă, dar răbdătoare, înghițea centimetru după centimetru. Dar oamenii nu puteau crede... și-au arat grădinile, și-au vopsit pomii, și-au pus speranța. Prima casă inundată a fost și cea mai curajoasă. Cei doi btrâni care o locuiau și-au așezat în pat, și-au cuprins mâinile, în timp ce apa a ajuns la marginea patului.

Autoritățile și-au obligat pe toți să își dărâme casele și să plece cât mai repede. Nu și-au putut lăsa morții înecați de ape, așa că și-au dezgropat și și-au luat cu ei, departe de înfricoșătoarea Dunrea. În locul în care au fost duși, o mlațtină cu ploaie în loc de futuri, au dormit în barci. Au fost nedrept și și aici cu terenul primit, ei dorindu-și doar să și construiască o casă.

Din când în când, se iau de mâni și își aruncă privirea peste cuprinsul Dunrii, fostul lor "acasă"...

Dunrea se leagă liniștit și nepăsătoare, dar doar ei știu că liniștea asta sacrală nu-și sacrifică lacrima ochiului și podul palmei.

coala Gimnazială Elena

Elev - Ciuculescu Diandra- clasa a VII-a

Coordonator – prof. Țutariu Frunz Corina

Despre caii lui Tudor

Tudorconii în perioada dedicată lor au fost mereu o treabă serioasă pentru eselnieni, pentru bunicii și străbunicii noștri. Dar cine sunt ei? Ce fac? De ce tot îi le țiam de frică?

Se pare că această țară are caii unui anume Tudor sau Toader, un soi de vampir de pe Clisura. Ei apar noaptea, erau invizibili, dar care îți făceau auzită prezența prin zgomot teribil, înspăimântător.

Și poți mânia "tudorconilor" era de mare păianjen în următoarea mare, după Sâmbăta lui Toader, din calendar. Cei bătrâni respectau aceste zile nelucrând. Erau interzise cusutul cu ață neagră, bătutul de cuie sau folosirea foarfecilor.

Cei care încă lăcașul poți mânia lui Toader erau loviți noaptea de caii lui. Se trezeau cu dureri de spate și urme vinete de copite.

Doina Țîrc, bunica mea, îți amintește, că mic fiind, niște vecini în vârstă au lucrat și au fost însemnați: tot spatele le era plin de urme în formă de potcoave.

Alți bătrâni povestesc că, pe vremuri, un bun remediu era să dormi cu o potcoavă sub cap.

Despre Toader se știu puține. Fetele tinere nu aveau voie să iasă singure pe stradă, pericolul era că vampirul să le soarebă de vlagă.

Azi poți iniți mai puțin despre legenda lui Toader sau de unde îi vine faima, sunt, însă, unii care spun că-și mai aud caii nechezând ori venind în galop, de zilele lui.

**Liceul Teoretic "Traian Lalescu" Oradea
Elev - Cacuci Iorgos- clasa a XI-a
Coordonator: prof. Popa Catrinel**

B r ganul din cuvinte...

E greu s poveste ti despre o durere care înc st s se vindece undeva în untru...dar, când poveste ti o astfel de durere sau i se poveste te, e bine s nu întrerupi, s la i cuvintele s curg i durerea s se limpezeasc ...ca o ap de ploaie.

Ana Urban, din Eibenthal, a tr it o durere, marea durere a B r ganului, care nu trebuie uitat niciodat ...

“ în minte c am avut 7 ani când ne-au ridicat i ne-au pus s ne scoatem mobila. Au început s dea cu picioarele în u i s ne pun s venim cu ei. Ne-au îmbarcat în vagoane de marf pân la Or ova, vreo 3-4 familii eram.

Timp de 3 zile am mers a a de la Pite ti pân în Bucure ti. Dup am af at c , la început, voiau s ne trimit în Siberia. Pân am ajuns acolo, în B r gan, ne-am îmboln vit de bube dulci. Acolo nu era decât câmpie, cu o p durice i o cas de vân tor. În fântân era ap s rat , a a c ei ne aduceau la început ap .

Am stat acolo 9 luni...la început am avut ce mânca doar u pais de morcovi, dar, când s-a terminat, tata, care era tichinigiu, lucra la nem i i, vreo 2 s pt mâni, am mâncat lubeni e. S-a construit i coal , am început s ne construim i noi casa...

Trebuia s lucr m în min ca s ne dea papur s ne acoperim casa..c r mida tot noi am f cut-o din lutul de acolo. Dup ce am terminat casa în B r gan, ne-au mutat în Com ne ti. A dat tata în g lbenare, apoi în g lbenare neagr .

Mama avea o hemoragie gravă și a rămas înscănată cu fratele meu, care s-a născut la Comănești și avea 1 an și 6 luni, când am plecat. În noiembrie am plecat de acolo și clasa a VII-a am terminat-o la Orșova. Eram izolată. Aveam niște locuințe din scândur ... în minte ca era o domnișoară mai în vârstă care m-a dus în librărie, și mi-a zis femeia de acolo:” ce fată frumoasă !”, iar apoi, când a afănat cine sunt, a zis că sunt fata unor criminali. Am fugit plângând și m-am răstăcit în piață ...”

Povestitoarea mea, Ana, e adâncită în trecut. Îți văd privirile alergând pe alte chipuri. Dar durerea e prea mare, ca să nu o ajung din urmă .

“La prânz, ei veneau întodeauna cu elicopterul deasupra colibelor noastre în control, acolo, în Bărgan... Când ploua, ineam oalele deasupra capului ca să nu ne plouă . Noi eram săraci lipiți i...”

Durerea nu are culoare, naționalitate sau miros, amintirile, în schimb, au de toate, ne copleșesc și ne fac să nu mai repetăm trecutul.

Liceul Teoretic Traian Lalescu, Orșova

Elev - Cacuci Ana- clasa a XII-a

Coordonator- prof. Clara Țirc

Laleaua Neagr -legend

Iat c s-a dus
La Dubova-n sus,
Copila frumos,
Blând i curajos.
i el ce-mi c uta,
Unde-mi ajungea?
La acel izvor
Lâng-un delu or.
i s-a aplecat
În pumni a luat
Ap limpezit ,
De cer oglindit .
Dar mult nu st tu,
C ci vântul b tu
i-i aduse pe cale
Plânset mult i jale.
Copilul privi
-atunci se ivi
Un zmeu furios,
Ce târa pe jos
Mândr fat mare,

Cu obrazii f oare.
Fata suspin ,
Pe copil chem :
-Copila dr gu ,
Vino de m scap ,
Din gheare de moarte,
C eu î i voi da
Toat-averea mea!
Dar el nu putea
Ajutor s -i dea.
Se rug de Soare,
Cum s-o ajute oare?
Soarele s-aprinse
i raze trimise
Peste chipul fetei
Târât peste pietre.
i-atunci se f cu
Par ca de foc
De-i opri în loc.
Zmeul a-mpietrit,
Stânca a-ncremenit.

Iar în loc de fat
Apu ru îndat
O floare de munte,
Rar și cuminte,
Floare graioasă
și mult prea frumoasă .
și, drept mulțumire,
Pentru-a ei ivire,
Se-nchină la Soare.
De cu primă vară
Ea iese afară ,
Se-mbracă cu floare

și-și pune culoare
Negru-violet,
Cu petale-n piept.
și-și cheamă surate
Cu Dumnezeu aproape,
Să-nflorească iar
În Cazanele Mari.
Valuri se închină
Cu adânc suspin.
Nu pot să culeag
Pe Laleaua Neagră .

Școala Gimnazială Elena
Elev - Jarca Teodora, clasa a VI-a
Coordonator: prof. Prutu Anişoara

Maica Kalea- tradi ii

Este o tradi ie str veche din antichitate unde zei a Kaly înf i eaz spiritul r ului. Oamenii aveau impresia c zei a avea inf uen e nefaste asupra lor: aducea boal în sat, omora animale, aducea secet etc.

Pentru a o îmbuna i a o transforma într-o for a binelui, oamenii au hot rât s -i aduc ofrande. Locuitorii comunei Svini a p streaz înc această tradi ie. Pentru ei, zei a Kaly a devenit Maica Kalea. Ofrandele se aduc în trei etape, astfel: dou s fe de post (înainte de Pa te) i una dup post. Darurile erau reprezentate în bucate aduse de s teni i împ r ite celor aduna i la locul stabilit. La aceste întâlniri, particip i preotul satului care face o rug ciune la început.

Prima întâlnire are loc în curtea bisericii, a doua în centrul satului, iar a treia la ie irea din sat, pe malul Dun rii. La această ultim întâlnire, preotul i femei b trâne din sat pun 3 lumân ri, 3 colaci i le dau drumul pe Dun re, pentru a alunga spiritele rele pe care le-ar putea aduce Maica Kalea.

coala Gimnazial E elni a

Elev - Jac Renate, clasa a VI-a

Coordonator: prof. P tru Ani oara

Legenda viperei cu corn

Odat , în ara Româneasc , în timpul domniei lui Mircea cel B trân, într-un sat din apropierea Drobetei tr ia o femeie b trân , într-o cas izolat . Într-o zi femeia plec în pia a satului pentru a- i cump ra pu in brânz , f in , ceva legume, pentru c r m sese f r .

Un om trecând pe lâng ea, v zu pe mâinile ei pete caracteristice vr jitoarelor. Se duse i o denun pe femeie. În scurt timp, femeia fu judecat pentru vr jitorie în fa a tuturor locuitorilor din acel sat. Un om puse pe seama ei moartea copilului s u, alt femeie spuse c , din cauza vr jitoarei, so ul ei a murit pe câmpul de lupt , al ii spuneau c din cauza vr jitoriilor sale recolta din ultimii cinci ani a fost extrem de proast .

Judec torul a decis: va f ars pe rug pentru vr jitorie i pentru toate daunele aduse satului. Drept tortur , ace tia i-au b tut în frunte un cui. A fost îmbr cat în haine negre i legat pe un rug.

I-a fost dat foc, iar strig tele ei au fost atât de puternice, încât au fost auzite de diavol. Dupa moartea sa, diavolul i-a propus un pact ca ea s reînvie în forma unei creaturi mortale, în schimbul suf etului s u.

Aceasta accept i deveni o viper cu corn veninoas . În scurt timp, se înmul i i atac satul cu o armat de vipere, omorându-i pe to i locuitorii de acolo, satul r mânând pustiu.

coala Gimnazial E elni a

**Elev - Popa Robert, clasa a VI-a
Coordonator: prof. P tru Ani oara**

Baba Kaia-legend

Era odat ca niciodat o bab i un mo care au r mas singuri i s raci. Despre mo se spunea c avea o barca cu care, din cînd în cînd, se mai ducea s prind pe te pentru a-l vinde, dar, într-o iarn , cînd gerul n prasnîc înghe ase malurile Dun rii, b trînul c zu bolnav.

Despre bab se spunea c era rea i c se contrazicea cu mo ul din orice. Dac mo ul spunea c -i alb , baba, f r s stea pe gînduri, spunea c -i neagr . Cînd mo ul se sim i mai bine, hot rî s ias la pescuit, dar înc f ind sl bit, baba fu nevoit s mearg cu el. În drum spre locul unde se g sea barca veche, trecur printr-o livad de curînd cosit . Mo ul nu se putu ab ine i spuse în gur mare:

-Harnic om mai este i Vasile sta! Uite ce frumos a cosit livada!

Dar femeia, care se numea Baba Kaia, pornit pe împotrîvire, r spuse âfnoas :

-Ce ? Tu nu vezi c este t iat cu foarfeca f ricel cu f ricel?

Mo ul, nevrînd s porneasc certa, a t cut i a mers în continuare. Cînd au ajuns, mo ul s-a suit în barca , iar Baba Kaia s-a apucat s o împing , dar alunec i c zu în ap f ind tras de curen i pîn în m locul Dun rii. Cu ultimele puteri, baba ridic dou degete sus în semn c iarba fu t iat cu forfecă. Se spune c degetele ei fuser transformate în stînc , în semn c sufletul babei era împietrit i f r speran .

coala Gimnazial E elni a

Elev - Jac Renate, clasa aVI-a

Coordonator: prof. P tru Ani oara

Din Moine ti – spre Israel

Secole la rând evreii europeni au avut un vis: întemeierea unui stat al lor. Evreii din România nu au făcut excepție și au fost promotorii mișcării sioniste. Conferința de la Focșani, a fost prima conferință cu caracter sionist din lume și a constituit piatra de temelie a mișcării *Iuv Eretz Israel*, concretizat prin plecarea primei alianțe din România cu vasul *Thetis* în 1882 și întemeierea primelor două colonii agricole Ropina și Zichron Iacov, baza viitorului stat Israel. Conferința s-a desfășurat în zilele de 30-31 decembrie 1881 și 1 ianuarie 1882 au luat parte 56 de delegați din 29 de localități din România. Din Moinești au luat parte Bucsester David și Mendel Grinberg, delegații ai comunității la acest congres.

Societatea de emigrare din Moinești a fost înființată cu apte ani înainte de desfășurarea Conferinței de la Focșani și s-a bazat exclusiv pe forțe proprii. În timp ce se desfășura Conferința de la Focșani un delegat al societății de emigrare de la Moinești, David Rub, se afla în Palestina cu scopul de a achiziționa un teren. Evreii din Moinești au fost primii care au pornit spre Eretz Israel, fiind primii care au transformat acest vis utopic în realitate.

Ziarul *Fraternitatea*, din luna iulie 1882, scria: *Felicităm pe moinești pentru acest frumos exemplu dat coreligionarilor din afară, exemplu pe care am dori să-l vedem în curând imitat de mulți. Caracterul revoluționar al mișcării de emigrare în Eretz Israel imprimat de precursori a fost reîntoarcerea spre agricultură, legătura cu pământul și implicat cu acela de pe care au fost alungăți strămoșii noștri.*

În ziarul *Haiot* (Consilierul), care apărea atunci în România, s-a

publicat o chemare a evreilor din Moine ti pentru colonizarea în Eretz Israel. Trebuie precizat c majoritatea primilor coloni ti erau oameni înst ri i, care au emigrat din motive religioase. Mul i evrei au plecat din Moine ti, activitatea sionist a evreilor moine teni a creat zicala: “Prin Moine ti, spre Eretz Israel”. În almanahul ziarului *Via a noastr* , din 1951, se preciza: *Mi carea oamenilor din Moine ti i alte târguri din România veni i în ar printr-o tenacitate îndârjit , cu mari sacrificii, au învins dificult ile epocii de tranzit i au ajuns s cl deasc Ro Pina i Zircon Iacov, primele citadele în ara str mo ilor.*

Societatea de emigrare din Moine ti nu a teapt ca i alte societ i de emigrare s se af lieze la programul ei i hot r te trimiterea lui David ub la Istanbul. ub trebuia s încerce s ob in de la sultan un teren de colonizare gratuit în Palestina sau s -i achizi ioneze un teren în Eretz Israel pentru coloni tii din Moine ti. Era prima societate care trecea la fapte. În 16 decembrie 1881 David ub pleac din Moine ti cu 300 de franci pentru cheltuieli de între inere, din partea comunit ii. Se opre te la Gala i unde prime te na ionalitatea turc , din partea consulului otoman i o scrisoare de recomandare c tre Haham Pa a (eful comunit ii evreie ti din Istanbul). Prime te o delega ie i o recomandare din partea societ ii de emigrare i a rabinului din Bac u. David ub cerceteaz regiunea fat i Haifa i la 24 iulie 1882 David ub, dup ce prime te conf rmarea de la societatea de emigrare din Moine ti, achizi ioneaz dou terenuri din loturile de la Ghe-Oni i cedeaz o treime din teren unui grup de cinci familii venite din Rusia. Emigran ii din Moine ti nu au cerut spr inul Comitetului Central de la Foc ani.

Cinci familii din Moine ti au ajuns la Eretz înainte de achizi ionarea terenurilor: Ithac Goldner, Simon Blum, Avram

Rotenberg, Nora și Gerson Goldman. În 13 august 1882, după ce și-au vândut casele, au pornit în căruțe spre Bacău 130 de suflete. Se mai adăugau de grup 20 de familii (din Bacău, Bârlad, Focșani, Cîrja și Focșani), a căror emigrare este organizată și finanțată de Comitetul Central de la Galați. În total 228 de suflete, se îmbarcă la 15 august 1882 pe vaporul grec "Thetis". Interdicția otomană de emigrare și debarcare în Palestina obligă pe emigranți să debarce clandestin. Grupul moinețean debarcă la Beirut și după patru zile de mers pe jos ajung la destinație. Aceștia vor înființa colonia Roșina.

De atunci, Moineții au purtat o viață legată cu viitorul oraș Roșina, din ținutul Galileii, atât de vizitat de pelerini creștini, astăzi existând numeroase colaborări, vizite și proiecte comune.

Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”

Moinești, jud. Bacău

Elev - Lichi-Popa Constantin

Coordonator: prof. Ancușă Raluca Nicoleta

Ne mândrim cu ei...

La începutul secolului XX, aproximativ jumătate din populația târgului Moinești erau evrei. Ei și-au pus amprenta în toate sectoarele vieții economice, sociale și culturale a acestei urbe. În Moinești s-au născut personalități, de origine evreiască, care au făcut cinste orașului și țării.

Doctor Moses Rosen a fost șeful Rabinului cultului mozaic și președintele *Federației comunităților evreiești din România*. Tatăl său a fost gaonul Avraham (Arie) Leib Rosen, care a președit comunitatea evreiască din Moinești timp de 16 ani. Este considerat un copil minune, datorită minunii sale deosebit de agere. Studiază Talmudul timp de 10-12 ore pe zi. După terminarea liceului vine periodic în București, pentru a da examene la Facultatea de Drept și trece printr-o gamă de prigoniri antisemite.

După instalarea regimului fascist în România este arestat și deportat în lagăr în perioada iulie-septembrie 1940, iar la eliberare a fost ales rabin al sinagogii *Beit Eil* din București și ulterior al sinagogii *Reit Daat*. În septembrie 1944 este angajat ca rabin secund și predicator la Sinagoga Mare din București pentru că rabinul Alpern era bolnav. În luna noiembrie a aceluiași an este ales președintele secției cultului din cadrul Comunității evreilor din București și la câteva luni, la recomandarea fostului șef Rabin dr. Al. Șifran, este ales membru al Sfatului Rabinic al Comunității Evreilor din București.

În anul 1948 este ales în funcția de șef Rabin al Cultului Mozaic din România, iar în 1964 este ales președintele Federației

Comunitățile Evreiești din România. Sub auspiciile sale, ca ef Rabin, au funcționat în România 68 de comunități evreiești și sinagogi, s-au organizat numeroase restaurante rituale, aziluri, case de odihnă, ajutoare sociale și medicale pentru cei săraci, cursuri de Talmud Tora și de cultură iudaică. A decedat la 6 mai 1994 în București și a fost înmormântat la Ierusalim în 9 mai 1994.

Samy Rosenstock, cunoscut în lumea întreagă ca Tristan Tzara, s-a născut la Moinești, la 4 aprilie 1896, era fiul lui Filip Rosenstock, funcționar la fosta societate petrolieră "Steaua Română" din Moinești. A absolvit cursurile primare la școala israelito-română din Moinești și cursurile liceale la Bacău, unde este remarcat ca un elev excepțional.

În 1912, pe când era încă în liceu, publică Revista "Simbolul" împreună cu Marcel Iancu și Ion Vinea, cu binecuvântarea lui Alexandru Macedonski. În această perioadă semnează cu pseudonimul S. Samyro, pe care îl va schimba mai târziu în Tristan Ruia și în final **Tristan Tzara**. "Tristan" este ales pe lângă rezonanța particulară pe care o are numele în română și ca un omagiu către opera lui Wagner- o referință importantă pentru simboliztii care l-au influențat puternic pe tânărul poet.

Mișcarea dadaistă își are originea în orașul elvețian Zürich în timpul Primului Război Mondial. Tzara ajunge acolo în toamna lui 1915 și curând se alătură unui grup de tineri intelectuali care pun la cale "happening-urile" de la Cabaret Voltaire. Astfel s-a născut celebra mișcare Dada, care nu este o invenție exclusivă a lui Tzara, dar "nu ar fi devenit niciodată ceea ce a devenit fără eforturile de popularizare și diplomația lui".

Alte personalități: E. Brestein (critic eseist, romancier actualmente

este redactor la “Lettre Internationale); Her cu Goldner (librar și tipografa fost decorat cu Medalia de aur a “Serviciului credincios”); Charles Gruber (a primit distincția de Ofițer al Palmelor Academice pentru “servicii aduse învingătorului superior din Franța”); Nestor Rate (ziarist, politolog și comentator radio, timp de 18 ani a fost corespondent al postului de radio “Europa Liberă” din München) și mulți alții.

Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”

Moinești, jud. Bacău

Elev - Cosferențiu Emilian

Coordonator: Ancuța Raluca Nicoleta

Ora ul meu- Ora ul aurului negru

Ora ul Moine ti este a ezat în partea central-vestic a Moldovei, f când parte din ora ele de “sub munte”; este un ora de contact încadrându-se în centura exterioar a ora elor dintre Carpa ii Române ti i zonele extracarpatic e. Localitatea este situat într-o zon cu bogate resurse naturale (petrol cu gaze de sond , ape minerale cu o mare valoare terapeutic , p duri, p uni i fâne e naturale) la care se adaug un peisaj natural foarte frumos, despre care marele pictor tefan Luchian, în vara anului 1909 când a fost la Moine ti pentru tratament scria unui prieten, printre altele: ”... Frumos e un biet cuvânt searb d care nu spune nimic din splendoarea scânteietoare a peisajului din Moine ti...”.

Localitatea s-a format în vechiul sat Mione ti, men ionat în 1437, care era situat în zona Pârâul Moine ti, la care s-a ad ugat târgu orul Moine ti care a ap rut la sfâr itul secolului al XVIII-lea în “ aua Moine ti”. Popula ia a crescut treptat, în anul 2001 ora ul avea 25.380 de locuitori i se încadra în categoria ora elor m locii din România. Cre terile mari de popula ie, în anumite perioade se datoreaz dezvolt rii economice accelerate, fapt ce a dus la atragerea de popula ie din diverse zone ale rii, popula ie româneasc sau de alte etnii.

Evreii din Moine ti au fost negustori sau muncitori, au avut un rol foarte important în na terea i dezvoltarea industriei din România. Ei au înf in at primele fabrici de textile, t b c rii, hârtie, primele întreprinderi de prelucrare a i eiului brut i a lemnului, folosind în

acest scop m loace i licen e din str in tate. Moine tenii sunt cei care înf in eaz primele mici distil rii din ar într-o perioad în care procesul de prelucrare a i eiului era înc necunoscut în România. În locul numit de localnici “G z rie” existau mai multe distil rii înc din 1840. În c r ile despre istoria petrolului din România sunt amintite distil riile din Moine ti ca precursoare a industriei petrolului din ar .

Despre rolul evreilor în dezvoltarea industriei petroliere exist o m rturie a fostului ministru de f nan e Virgil Madgearu. Interpelat în Parlament i cerându-i-se s ia m suri contra micilor raf n rii ale evreilor pe motiv c fac o concuren neloial societ ii petrolifere “Steaua Român ”, sustr gându-se totodat i de la plata impozitelor, ministrul a respins propunerea, afirmând c “micile raf n rii ale evreilor fac parte din istoria petrolului românesc”. Soarta acestor mici raf n rii a fost decis în 1941, când au fost trecute în patrimoniul statului i ulterior desf in ate.

Din timpurile cele mai vechi via a economic a Moine tiului a fost legat de z c mintele de i ei descoperite i apoi prelucrarea acestora. C ru a i, numi i p curari, se aprovizionau cu gaz lampant i unsori din Moine ti i pe care îl vindeau pe drumurile rii, chiar dincolo de vechea frontier (Ghime -Palanca). Prima sond din ar , exploatat cu utilaje moderne a fost a lui Iosif Thailer, evreu polonez stabilit în Moine ti. El a ob inut cet enia român printr-o lege special . *Monitorul agricol* din 1882 scria: *S-a acordat îng duin la p mântul rii lui I. Thailer, evreu naturalizat, de a ini ia pentru prima dat în România o fabric de gaz i paraf n din petrolul care a â nit la Moine ti, el ob inând concesiia unui teren petrolier. Exploatarea se face cu sonde i sonde dup sistemul american, prin vreo 50 de pu uri,*

din care trei dau cel mai mare randament. El a cumpărat terenuri de la proprietarul lor, Te canu, din Bac u și inițial a înființat mici distilării pentru obținerea petrolului lampant. Acest produs era exportat în Rusia, prin Ungheni, și apoi la Viena. De export se ocupa un oarecare Berkovski, care a introdus folosirea lampilor cu petrol în toată Moldova. Iosif Thailer, care a introdus prin 1885 exploatarea pușturilor de petrol, cu ajutorul unor sonde aduse din America, a avut și alte inițiative, cum ar fi instalarea primului furtiv sistematic în pușturile din Moinești și Solon. Afacerea sa dovedit rentabilă și în câțiva ani funcționau, în zonă, 34 de astfel de furtiv-străie-gatere, reprezentând o investiție de capital evaluată la 14 milioane lei.

Petrolii țării evreii s-au remarcat nu numai ca buni administratori, dar și ca tehnicieni și inovatori ai sistemului de exploatare petroliferă, rentabilizând producția și contribuind ca România să devină un mare centru al exportului de petrol. Când I. Thailer a părăsit Moineștiul, multimilionar, exploatarea sa petroliferă au fost preluate de societatea "Steaua Român", societate cu capital franco-român, care în 1941 a preluat și micile distilării ale evreilor.

Trecutul orașului meu este, de fapt, o poveste a comunității evreiești și a exploatarea rezervei de petrol și gaze din zonă.

Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”

Moinești, jud. Bacău

Elev - Dumitru Brândușă

Coordonator: Ancușă Raluca Nicoleta

Iovan Iorgovan și balaurul cu două capete

Demult, undeva lângă Orșova, trăiau trei surori și fratele lor, un voinic pe nume Iovan Iorgovan.

Preafrumoasele surori își petreceau timpul esând, împletind și torcând, iar în zilele însorite mergeau și culeag floricele, acolo unde Cerna se varsă în Dunăre. Nu departe de acel loc, viteazul lor frate c lărea cu tovarăși și, se luptau cu șerpii sau aruncau cu sulițele. Nu mică era bucuria surorilor lui Iovan Iorgovan, atunci când acesta izbutea să arunce sulița mai departe decât ceilalți frați.

Într-o zi, în timp ce surorile făceau buchele de foi de iorgovan pe malul Cernei, un balaur, venit în zbor peste apele Dunării, a răpit-o pe sora cea mică și s-a făcut nevăzușit printre nori. Celelalte două fete, speriate și cu lacrimile curgând înroșite pe obraji, au fugit la Iovan Iorgovan. Printre lacrimi, i-au povestit ce nenorocire s-a abătut asupra lor, cum că întotdeauna au împărțit bucuriile, iar acum - necazul. Voinicul le-a făgăduit surorilor sale că se va răzbuna pe balaur, iar pe sora lor o va aduce acasă vie și nevătămată. Fără șteapă pe gânduri, i-a luat buzduganul, sabia și sulița și a pornit pe urmele balaurului, dar nu înainte de a le spune surorilor că îl va învinge cu inima sa de viteaz, cum că ea este mai puternică decât orice armă! Astfel, a pornit la drum pe calul său nădravan. Când s-a apropiat de râul Cerna, a auzit un zgomot straniu... Pe lângă un tunet, înșoarele dogorea, iar pe cer nu era niciun nor. În aceeași clipă, în fața lui apăru balaurul. Cele două capete ale acestuia erau hidoase cum nu s-a mai văzut, gurile erau atât de mari, încât puteau înghiți c lărele cu cal, cu tot, iar aripile întinse acopereau soarele și întunecau pământul. Coadă acoperită de solzi era atât de puternică, încât, dintr-o lovitură, putea face una cu pământul o p durică întreagă.

Viteazul Iovan Iorgovan i-a cerut să i-o înapoieze pe sora cea mică, înș balaurul, scoțând frații pe nările mari cât roțile de car, i-a

r spus c nu numai c nu i-o va înapoia, dar le va r pi i pe celelalte dou fete i le va ine închise în pe tera sa. Cu coada-i lung , în clipa urm toare, balaurul l-a lovit pe voinic, îns lovitura de buzdugan a acestuia i-a sf rîmat coada în mii de buc ele. Nebun de furie, creatura a lovit calul cu o arip , iar pe tân rul cel viteaz cu cealalt . Puternic fiind, calul n zdr van s-a opintit atât de tare, încât piatra i s-a înmuiat sub picior; urma copitei lui se poate vedea i acum, într-o stînc ce se af între Tople i Or ova. Cu o repeziciune de nedescris, Iovan Iorgovan a retezat cu sabia-i ascu it cu m iestrie mai întâi aripa stîng a creaturii, apoi pe cea dreapt . Slu it i speriat de moarte, balaurul fugea si arunca f c ri, dar, la rveni Vagaș (Oga ul Ro u), lîng Svini a, voinicul a s rit pe o stînc deasupra acestuia i i-a t iat, dintr-o lovitur , unul dintre capete. P mîntul s-a înro it de atîta sânge i a r mas a a pân ast zi! Urlînd de durere, balaurul a fugit în Pe tera cu Musc , Iovan Iorgovan urm rindu-l în galop. La intrarea în pe ter , acesta i-a retezat i cel lalt cap. În semiîntuneric, voinicul a v zut-o pe frumoasa lui sor , tremurînd din toate încheieturile de fric , dar i de fericire, c ci fusese salvat .

Înainte de a- i da duhul, balaurul cel groaznic a pierdut i ultima pic tur de sânge. Din sângele lui negru ca smoala au ie it viermi, iar acei viermi s-au preschimbât în mu te golumbace, mu te în care a intrat spiritul s u hain. Ele ucideau cirezile de vite ale oamenilor i nu puteau f stîrpite în niciun chip.

Iovan Iorgovan, mîndru c nu i-a înc lcat f g duin a fa de iubitele-i surori, precum i de isprava sa, a pornit spre cas , c lare pe c lu ul n zdr van, al turi de sora sa. În urma lor r s reau f ori de liliac, albe si curate ca suf etele lor i albastre ca pacea care s-a a ternut in inimile lor bune.

**coala Gimnazial Svini a
Elev - Duna Elena–Alisia**

Coordonator: prof. Lidia Velimirovici

Poveste de război

Bunica mea mi-a povestit că, în timpul războiului, ea avea vârsta mea (10 ani). Fiind copil, nu îmi aduce aminte prea bine, dar mi-a spus că soldații nemici se purtau frumos cu copiii și le dădeau ciocolată. Apoi, când armata română a trecut de partea Rusiei, au fost nevoiți să se retragă în munți.

Acolo s-au retras cu tot cu animale și au construit colibe în care au locuit până când linia frontului a trecut de localitatea noastră. După aceasta, au coborât din nou în sat, dar au constatat că trebuie să meargă înapoi în munte, soldații roșii erau neprietenoși.

Tot bunica mea mi-a amintit cum bunicul ei a fost împușcat la vârsta de 90 de ani, pe când mergea cu vacile pe dealul Dâlbocii. Într-o altă întâmplare s-a petrecut pe când locuiau în munte și un băiat, la vremea aceea, Toma Mariescu s-a dus să ia apă de la un izvor și a fost zărit de pilotul de vânatoare unui avion care a tras după el. Nu l-a nimerit, din fericire.

După terminarea războiului, casele din sat le-au găsit într-o stare jalnică, deoarece soldații au locuit în ele.

Școala Gimnazială Elena

**Elev - Năstase Maria- clasa a III-a
Coordonator: prof. Cocoran Rosemarie**

Satul Eibenthal – istorie –

Istoria satului Eibenthal este strâns legat de celelalte sate cehe ti din zona Banatului: Bigăr, Gârnic, Sfânta Elena, Sfânta Elisabeta, Ravensca, Frauwiessen, umi a; care au luat na tere în anii '20 ai secolului al XIX-lea. Emigran ii cehi au venit în cadrul Imperiului Austro-Ungar în dou etape: primul val între anii 1823-1824, iar cel de-al doilea între anii 1826-1828.

Satul Eibenthal s-a n scut odat cu a dou venire a emigran ilor cehi i se presupune c aproximativ 35 de familii, din zona ora elor: Plze , P íbram i Kladno, au colonizat zona localit ii de azi, venind cu plutele din Viena pâ n la Moldova – Nou sau Drencova (lâng Berzaca).

Stabilirea în zona Banatului a coloni tilor veni i în anii 1826-1828, a fost dir at de organele armate austro-ungare din motive strategice, vrând s colonizeze zona de frontier la nord de Dun re i în acela i timp monitorizând grani a în fa a pericolului turcesc. De aici reiese i faptul c absolut toate satele colonizate de cehi în zona Banatului au fost instalate la poalele dealurilor. Primele case au fost construite la circa 15 minute distan de satul actual pe dealul Pruhon. Satul Eibenthal îns s-a mutat mai târziu în Valea Tisei, datorit lipsei de ap fapt marcat prin/un incediu, când localnicii nu au putut potolii furia focului, râul f ind departe de a ez rile lor. Astfel s-a stabilit denumirea satului. "Valea Tisei"- "Eibenthal", denumire p strat pâ n în zilele noastre.

Perioada anilor 1830-1852 este caracterizat de dezam gire i disperare datorit condi iilor foarte grele de supravie uire. Dac au plecat de la un anumit nivel de cultur , acum se luptau cu s lb ticia, s r cia i mizeria. Cre te mortalitatea.

În 1840 este g sit z c mântul de huil i se deschid primele

galerii. Trebuie precizat c odat cu exploatarea minier s-a n scut un nou sat numit Baia-Nou .

Limba of cial a fost germana deoarece zona de frontier era administrat de austrieci, îns limba matern a coloni tilor era recunoscut i respectat . Dup ce în anul 1873 a fost desf in at "Zidul de Ap rare a Cre tinit ii" (ANTE MURALIS CRISTIANITIS") stilul de via al popula iei s-a schimbat. Toat regiunea a devenit parte component a Ungariei i limba of cial a devenit maghiara. Dac la început procesul de maghiarizare nu era evident, cu timpul acesta s-a accentuat astfel încât, dup anul 1904, limba maghiar s-a introdus obligatoriu i în coli.

Din 1895 localitatea a înregistrat în izlazul satului 250 ha de p une.

Datorit multor familii tinere care se mutau în apropierea locului de munc de la Baia-Nou a devenit o necesitate ca aceast localitate s dispun de coal i punct sanitar. Astfel, în anul 1900 Baia-Nou are dispensar i, în 1908, coal .

Dup ce biserica din lemn a fost demolat , la 16.10.1912 a fost sf n it biserica sub ocrotirea patronului ceh Jan din Nepomuk.

Primul r zboi mondial i-a l sat o alt amprent asupra comunit ii. Dup destr marea Imperiului Austro-Ungar, Banatul a fost o perioad scurt de timp ocupat de armata sârb , care, în f nal, a fost înlocuit de cea român în urma tratatului de la Trianon. Urm rile erau noi schimb ri în via a comunit ii.

Perioada între cele dou r zboaie mondiale se caracterizeaz prin acomodarea cu autorit ile române care erau foarte tolerante. S-a construit cl direa prim riei pân în anul 1934. Între anii 1938-1939 s-a construit coala de ast zi la care în anul 1964 s-a ata at înc o sal de clas .

Al doilea r zboi mondial a marcat comunitatea prin plecarea la r zboi a b rba ilor. A fost o perioad grea i neproductiv din via a

comunității. Despre această perioadă mi-a povestit bunica mea, Pospîl Aloisia, născută pe 20. 04. 1942. Născută din Mare Venel (ceh din Bigăr) și Mare Hedvica a trăit o perioadă de sărăcie alături de cei trei frați ai săi: Dolf, tefca și Iosif. Ea mi-a spus că zilele întregi se mâncau doar cartof, iar cei care refuzau rămăneau fără mâncare. Datorită sărăciei și a lipsurilor în cursul anului 1947 un număr de 36 de familii se hotărâseră să emigreze în Cehoslovacia, printre care și mama bunicii mele Seidl Cristina, împreună cu întreaga familie, dar dezamăgirea reîntoarcerii în țara mamă îi obligă să se întoarcă în decursul unui an.

Din spusele bunicii mele, când în 1948 este naționalizată mina, aceasta devine principala sursă de venit a locuitorilor din Eibenthal și Baia-Nouă. Bunicul meu Pospîl Anton a fost mecanic la mașina de extracție și deasemenea a lucrat ca mecanic de locomotivă în perioada în care cărbunile erau transportate pe calea ferată către Dunăre. După spusele bunicului meu, localnicii nu au renunțat la agricultura și creșterea animalelor. Muncau din greu la mină dar își îngrijeau și gospodăriile. O mare realizare a fost introducerea curentului electric în anul 1951 iar doi mai târziu a fost instalată linia de radio care. Prima emisiune TV a fost recepționată în 1966 pe dealul Dâlma și în următoarea perioadă și în sat.

După instalarea regimului comunist comunitatea s-a confruntat cu dorința de a-și păstra limba, religia, tradițiile, obiceiurile fiind avantajată de faptul că a fost destul de izolat.

coala Gimnazială Eelni a
Elev – Leoreanu Adrian – clasa a III-a
Coordonator: înv. Leoreanu Michaela

Au m rele

Pe 9 Martie, duminic , pe la ora 19.00, la L satul secului de brânz pentru Postul Pa telui, se s rb toresc Au m rele (denumirea vine de la „Auzi, m re?”), ocazie cu care se preg tesc focurile cu cauciucuri i lemne, dar care se aprind noaptea târziu.

Cum se procedeaz ? Oamenii de la mai multe case se grupeaz pe marginea drumurilor sau pe câmp pentru preg tirea focurilor, cu scopul de a îndep rta relele din gospod riile lor i din sat. Aceasta este ultima dat înainte de începerea Postului Pa telui, când pot consuma b uturi alcoolice i pot petrece. Lumea se strânge în jurul focului, iar un b iat strig la o fat (sau o fat strig la un b iat) astfel:

„Au m re, m re, m !”

„Ce i-e m re, m ?”

„M bate i m bate, m !”

Oamenii din jurul focului îl întreb pe cel care strig :

„Cine, m ?”

Acesta va r spunde dând numele cuiva:

„Ion, m !”

„De ce, m ?”

„S fac cum oi face,

S -i aduc pe Ioana în cas

S -i fac leag n de m tas ,

S -i fac pat de os,

S se culce s n tos!”

Ceilal i îi r spund:

„Las' c -i bun, m !”

Apoi al i oameni vor repeta aceast strig tur pân noaptea târziu.

coala Gimnazial Malov
Elev: Colib anu Andreea, Cls. a VI-a
Coordonator: prof. Colib anu Monica

Legenda Băii Molanilor

Există o bălă unicat în zonă, a cărei adâncime și vechime nu se cunosc, denumită „Balta Molanilor”. Se presupune că aici au existat niște vieuitoare de apă denumite molani, care au dispărut cu mulți ani în urmă. Localnicii din satul Negrești, județul Mehedinți, o numesc „Balta lui Oproiu” sau „Lacul fărâfund”.

Cert este faptul că pe harta veche a României se află denumirea acestei „localități”, deși nu există nicio consemnare oficială și nici nu apare pe harta județului Mehedinți.

O localnică povestește că a auzit ea de la bătrâni referitor la formarea băii: „Era odată un bunar și s-a dus un om care avea toporul cu el ca să adape boii. A pus toporul pe marginea bunarului și a căzut toporul în untru. Și atunci, cică s-a scufundat cu tot și în locul acela a rămas bălă.”

Zona, pe cât este de pitorească, pe atât este de frământată din punct de vedere istoric. Este situată într-o pădure, în apropierea satului Gârdan și a Culei lui Tudor Vladimirescu. Aici se adăposteau pandurii lui Tudor și se pregăteau să dea lovituri hoardelor turcești venite dinspre Dunăre. Măturie stău numeroasele arme și armuri ale pandurilor găsite pe marginea băii.

În locul lacului a crescut o salcie, care are în jurul său o mică „insulă”, care se plimbă continuu pe luciul apei. Se presupune că fundul băii ar comunica cu fluviul Dunărea sau cu Marea Neagră. Supranumită în zonă „balta fărâfund”, este de formă rotundă și are aproximativ cincizeci de metri. Pe marginea ei, de jur împrejur, au crescut pomi de diferite specii, dar și salcii. Iarna, când îngheață, ies aburi, dând senzația privitorului că se află într-o altă lume.

Ceea ce a reprezentat un punct de atracție pentru copiii de altădată, acum deveniți adulți, este „pluta” care s-a format din salcii, „plut” pe

care ace tîa au legat-o cu un cablu, pentru a o aduce la mal. „Pluta” avea aproximativ cinci metri lungime și trei metri lîime. Copiii se plimbau aproximativ zece metri pe apă, „vâslind” cu crengi groase de copac.

Dacă se trage apă din ea, în baltă rămîne aceeași cantitate! Se pare că ea nu seacă niciodată! Dacă s-ar înfunda, specialiștii presupun că apa ar inunda Malovul, Puineii și Halînga.

Sîtenii din satul Negrești, comuna Malov, știu din bătrîni tot felul de istorii despre acest lac! Se spune că, în trecut, oamenii nu se apropiau de lac din cauza nisipurilor mici toare din jur, care înghețeau orice viată.

Localnicii povestesc că acolo ar fi dispărut chiar un excavator, cu ajutorul căruia se încercase înfundarea bălții. La fața locului au venit scafandrii pentru a scoate excavatorul din apă, au coborît la o adîncime destul de mare și au fost surprinși să constate că nu au dat de fundul bălții! Au spus chiar că apa le rupe cablurile și riscă să rămîie acolo în adîncuri. De aici se pare că și se trage numele de „Balta fără fund”!

Lacul nu a secat nici măcar cînd pompele de mare capacitate ale carierei miniere din apropiere trageau apă din Balta lui Oproiu. Nivelul lacului rămîie același!

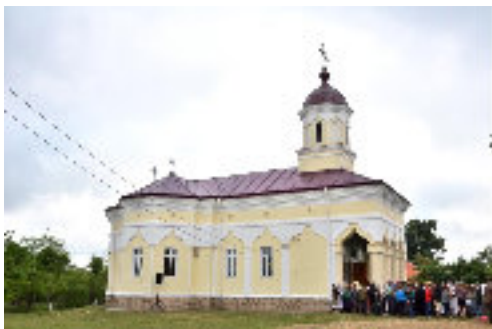
De asemenea, potrivit legendelor, lacul ar adăposti, în adîncuri, comori aruncate de localnici de teama celor care atacau satul. Ca exemplu, putem aminti faptul că aici au fost îngropate bîuterii și bani, pentru a nu ajunge în mâinile nemicilor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Astfel, oamenii mai înștrîși din zonă au decis să-și îngroape averile acolo, urmînd să le recupereze după finalizarea războiului, cînd se simțeau în siguranță. De aceea, ar fi realizat un drum pe sub lac, pe cînd trupele nemice, care au năvălit cu tancurile lor, și nu au mai ieșit niciodată la suprafață. În timpul acestui război au fost aruncați și morții, că „n-avea cine să le mai facă groapă”.

Se presupune că există pe fundul ei chiar un vulcan. Cine știe? Poate că timpul va scoate la iveală lucruri acum doar bănuite, care vor deveni certitudini pentru următorii! În prezent, zona este raiul erpilor care stăpînesc împrejurimile.

coala Gimnazial Malov
Elev: Dumitrescu Cosmina, Clasa a V-a
Coordonator: prof. Picu Liliana

Istoricul bisericii din Bobai a

M rtrii scrise din care s reias data când a fost construit biserica din satul Bobai a, jude ul Mehedin i, se g sesc în lucrarea lui Nicolae Stoicescu : „Bibliograf a localit ilor i monumentelor feudale din România”, dup anuarul din 1909, în care este specific cat perioada construirii bisericii 1832 -

1834. Acest dat nu pare s fe exact deoarece, sub strea ina dinspre miaz zi a bisericii, se g se te o cruce care str juie te mormântul ctitorului Mihai Trocan i pe care este s pat urm toarea inscrip ie: „Aici odihne te Mihai Trocan mort în anul 1814.” Deci, la 1814, biserica exista, aceasta f ind f cut din lemn sub form de corabie i acoperit cu bl ni de stejar lungi de un metru i prinse cu cuie f cute de f erar.

Aceast biseric a servit ca l ca de cult i rug ciune pân în anul 1911, când a fost sf n it actuala biseric .

Biserica actual este construit din c r mid cu temelie din piatr cioplit i ziduri groase pe care se spr in bol ile frumos arcuite. Are o singur turl în fa , care serve te i de clopotni i este acoperit cu igl . Biserica are form de cruce, cu tind , iar în interior este împ r it în trei înc peri: pronaos, naos i altar, având o pictur în stil modern, cu culori vii. Pictorul care a realizat aceast lucrare se

nume te Constantinescu
Dumitru.

Lucrarea a început în anul 1900 și s-a terminat în anul 1911. A fost inițiată cu sprijinul moral și material al Profesorului Universitar Doctor Dumitru Draghiescu, care a donat bisericii un clopot mare având sculptat pe el următoarea inscripție: „Acest

clopot s-a donat bisericii Comunei Bobai de către Profesorul Universitar Doctor Dumitru Draghiescu și soția sa, Vasilica, fiind preot al bisericii Gheorghe Ioviș, azi 1911 iunie 13”, precum și din ajutorul locuitorilor satului și al locuitorilor din împrejurimi, după cum arată pisania din fața bisericii: „Acest Sfânt și Dumnezeuiasc Bisericii cu hramul Sfântul Nicolae s-a ridicat din temelie, din curaj și cu ajutorul și osteneala obștei locuitorilor din satul Bobai și prin concursul moral al domnului Profesor Universitar Doctor Dumitru Draghiescu cu soția sa Vasilica și al locuitorilor din împrejurimi”.

Lucrarea a început în anul 1900 și s-a terminat în 1911, când s-a sfârșit în ziua de 4 noiembrie de către Prea Sfințitul Episcop al Râmnicului Noul Severin, D.D. Ghenadie Georgescu, Protoiereu al județului fiind Iconom Stafrofor I. V. Raiculescu, iar Preot Paroh fiind Gheorghe Ioviș și Epitrop, domnul Ilie N. Dragotoniș.

Pământul pe care s-a construit biserica este donat de Gheorghe M. Trocan și soția sa Irina, precum și de Dionisie Trocan. Terenul pe care este construită biserica este argilos, iar lucrarea nefiind prevăzută cu strat izolator, a făcut ca biserica să capete igrăsie, care s-a ridicat până la 1,5 metri, distrugând toată tâmplăria și duumeaua, fapt ce a determinat închiderea ei. În anul 1928, odată cu venirea preotului Pantelie Sfetcu, au început lucrările în vederea reparării ei.

Prin stăruință și oboseala preotului, a fost adus un inginer de la București, s-au făcut constatările și s-au dat indicațiile necesare pentru lucrările de scoatere a apei din fundație. În acest scop, s-a făcut de jur împrejurul bisericii, la o depărtare de 6 metri de temelie, un canal adânc de doi metri, care s-a umplut pe o înălțime de 1-1/2 metri cu bolovani de râu, apoi s-a acoperit cu țărnișă și după aceea s-a acoperit. S-a scos tot pământul din interiorul bisericii și s-au făcut

drenuri pe sub temelie până la canalul colector, umplute de asemenea cu bolovani, s-a introdus pământul uscat, zgura și pardoseala.

Canalul colector din jurul bisericii a fost prelungit cu un canal lung de 80 de metri având scurgere directă spre miazăzi, s-a refăcut tencuiala și s-au făcut Sfintele Uși împărătești și s-a acoperit cu tablă. În loc de strane s-au adăugat scaune vieneze. A fost sfântit din nou de către Protoiereul Popescu Constantin Traian. Toată lucrarea a fost făcută cu osteneala preotului Pantele Sfetcu și cu contribuția și ajutorul locuitorilor satului și a altor binevoitori.

În prezent, la această parohie slujește Preotul Paroh Colibănu Lucian, care, în ultimii ani, a inițiat și coordonat ample lucrări de refacere a sfântului locaș, încununarea acestor osteneți fiind cându-se pe 9 iunie 2013 prin slujba de reșfințire săvârșită de către Chiriarul locului, Prea Sfântul Părinte Episcop Nicodim.

Preașfințitul Sa a oferit principalilor donatori ai bisericii, hrisoave de recunoștință iar părintelui paroh i-a oferit rangul bisericesc de iconom, după cum ne-a transmis Viorel Vladucu.

La acest eveniment au fost prezenți preoți din parohiile învecinate și din Drobeta Turnu Severin. Între acestea, părintele Dumitru Iliescu, fost preot la Bobai în urmă cu aproape 30 de ani. Sfântia sa le-a amintit celor prezenți de cei 23 de preoți care au slujit la Bobai și a învins subliniindu-le eforturile făcute de slujitorii sfântelor altare ca bisericile să fie îngrijite și restaurate.

coala Gimnazial Malov
Elev: Aldescu Andreea, clasa a VIII-a
Coordonator: prof. Colibănu Lucian

Înv ruichitul

În a doua s pt mân de Pa te, în prima zi de luni, se s rb tore te în comuna noastr Înv ruichitul, adic dou persoane se „leag ” pe via s devin veri sau veri oare. Acest „leg mân ” poate f considerat ca o „fr ie de cruce”, care poate dura o via întreg . În sat exist i azi oameni care îi spun „vere” sau „v ruic ”, f r s existe între ei vreun grad de rudenie, în amintirea obiceiului cre tin al „Înv ruichitului”.

Cum se procedeaz ? Se împletesc coroni e de salcie înf orit pentru copiii care urmeaz s se înfr easc i se vopsesc ou ro ii. Se pleac la râu cu coroni ele i ou le ro ii pe care le dau de poman copiilor prezen i acolo. Se pun coroni ele i ou le ro ii pe care le dau de poman copiilor prezen i acolo. Se pun coroni ele împletite pentru f ecare copil una peste cealalt i se ciocnesc ou le în m locul coroni elor astfel: un copil ine oul deasupra coroni elor, iar cel lalt copil sub coroni e. Cel care are oul deasupra coroni ei va spune: „Hristos a înviat!”, iar cel lalt va r spunde: „Adev rat a înviat!”. Se rup, apoi se arunc coroni ele pe râu i se spune jur mântul de trei ori: „- V ruic , v ruic ,

Dac nu-mi zici „v ruic ”

Pân’la moarte,

S i se u te mâinile din coate!”

Cel lalt copil îi r spunde:

„- Hai, v ruic , hai!”, dar este refuzat:

„- Ba, v ruic , ba!”

Acesta insist :

„- Dac nu ne zicem „v ruic ”,

S ne sece mâinile din coate!”

Cel lalt copil accept spunând:

„- S ne sece, s ne sece!...”

coala Gimnazial Malov

Elev: Aldescu Andreea, clasa a VIII-a

Coordonator: prof. Picu Liliana

N pr orul

Acum câ iva ani, bunicu a mea a avut bun voin a s -mi povesteasc despre N pr or, un obicei str vechi de pe meleagurile mehedin ene. Din p cate, în zilele noastre, pu ine familii îl mai practic . De aceea, îi mul umesc i încerc s redau frumoasa poveste a dânsei.

În noaptea de Înviere oamenii merg cu vitele la p scut „pe grâne”, adic pe terenurile sem nate cu grâu. Semnif ca ia acestui obicei este urm toarea: vitele „joac ” grâul „s se înfr easc ”, adic s r sar dintr-un spic de grâu dou -trei spice, i s -l determine s creasc mai mare. În felul acesta, vitele ar avea de mâncat din bel ug tot anul.

Având co ul plin cu ou ro ii, oamenii le ciocnesc conform tradi iei, aruncând cojile pe teren, pentru ca recolta s f e bogat .

La întoarcerea în sat vor t ia trei brazde de iarb verde i le vor pune la u a casei împ r ite în trei locuri.

În cele trei zile de Pa te formulele de salut sunt: „Hristos a înviat!” i „Adev rat a înviat!”.

La Ispas, oamenii se salut spunând: „Iisus s-a în l at!” i r spunzând: „Adev rat s-a în l at!”.

coala Gimnazial Malov
Elev: Dumitrescu Cosmina, clasa a V-a
Coordonator: prof. B beanu Felicia

Originea satului Malov

Prințele Ioan Ionescu susține că satul Malov ar proveni din cuvântul latin „Malva”, aflat în provincia Dacia Malvensis. S-ar putea să fi fost chiar capitala provinciei. „Dacia Malvensis este Dacia malurilor, adică Dacia dealurilor, iar locuitorii au fost dacii delureni (malureni), care nu au fost ocupați de romani, fiind apărați de dealurile lor, o enclavă de daci liberi, viitorii panduri ai lui Tudor Vladimirescu.”

Totuși, trebuie precizat și faptul că satul Malov nu a avut întotdeauna vatra pe malul Pleuvei, unde o are astăzi, ci undeva pe deal, în locul pădurilor. Vechea vatră a satului a fost într-o zonă numită „Nămoale”, în apropierea satului Negrești. Aici, acum 500 de ani, după cum povestesc bătrânii satului, ar fi avut loc alunecări de teren, care au cuprins tot satul sau o bună parte din el. S-a transmis urmașilor, prin viu grai faptul că sub pământ mai cântău cocoșii aproape jumătate de an! „Dovada” s-a păstrat în perețele unei răpe din acea zonă, unde se mai văd și astăzi lemne de construcție cu încheieturi de lemn din casele acoperite, precum și pietre de temelii!

Mulți îi pun întrebarea frească dacă nu cumva, din cauza

scufundării respective, locuitorii s-au împărțit și au ocupat locuri mai sigure. Cei mai mulți s-au așezat pe malul Pleuvei, unde astăzi este situat Malovul. Cei puțini s-au așezat pe malul Topolnicei, pe locul actualului Puținei, iar alții au rămas pe loc, fiind mai departe de scufundătură. Rămânând în locurile acelea doornice din pături, ei au fost numiți „negriți”, cum sunt și astăzi, adică cei mai bruni, mai întunecați la față.

Oricum, ar fi putut să fie și daci liberi pe vechea vatră a Malovului, adică acolo, în pădure, pe deal. Se știe că pe vale, de-a lungul Pleuvei, trecea drumul roman, care făcea legătura între cetatea Drobeta și Valea Jiului. Fiindcă drumul trebuia să fie pârșit de atacatorii locali, s-a simțit nevoia ca la Puținei, adică la 7 km de cetate, să se construiască un castru de pază și apărare.

De asemenea, la Colibași, pe Valea Morilor, la izvoarele Pleuvei, la aproximativ 15 km de Drobeta, se afla un alt castru roman. Acolo stătea câte o gardă de soldați în permanență, acolo se schimbau gardzile care patrulau pe drum între castru și asigurau securitatea trecătorilor. La aceste castru puteau schimba caii poștalioanelor cu călători, puteau chiar servi masa și se puteau odihni călătorii.

Oricum, pe mântul păstrează încă multe taine pe care, poate, viitorul le va rezolva!

coala Gimnazial Malov
Elev: Cheazna Andrada-Alexandra, clasa a VII-a
Coordonator: prof. Berindei Mariana

Sf n ii Mucenici

Pe 9 martie, de Sf n ii Mucenici, femeile m tur diminea a întreaga cas i curtea, gunoiul îl adun într-o pung i fac focul în curte. Membrii familiei afum curtea i via, apoi se afum i ei de jur împrejur, lâng foc, cu o bucat de es tur aprins pus pe un b i strig : „Tun ger i ie i c l dur

Pe la noi, pe b t tur !”

Acest obicei se mai practic i cu scopul de a nu f mu ca i de erpi pe tot parcursul anului.

Cu punga cu gunoi, cu o colind (b ul de la colindat de Cr ciun), cu o tob din carne de porc i cu o sticl de vin b rba ii pleac la vie, îngroap gunoiul la un bu tean i înf g colinda în p mânt pentru a avea rod în cas , toarn la f ecare bu tean pu in vin pentru ca via s dea rod bogat în acel an, taie unul sau mai mul i bu teni din vie, m nânc toba i beau vinul. Apoi se întorc acas , unde continu petrecerea.

Femeile, ca i b rba ii, sunt foarte ocupate în acest zi! Astfel, diminea a, dup ce au m turat, fac mucenicii (col cei din f in i ap în forma cifrei 8) pe care îi dau prin nuc m cinat , îi ung pe deasupra cu miere, îi coc i îi dau copiilor s -i m nânce. Se obi nuie te s se pun în 2-3 mucenici mici monede. Cei care le g sesc, sunt considera i noroco i.

coala Gimnazial Malov
Elev: Colib anu Andrei, clasa a VI-a
Coordonator: prof. Colib anu Lucian

Tradiții și obiceiuri pascale în satul Bârda

Satul Bârda aparține comunei Malov. Spre bucuria mea, oamenii mai în vârstă ai satului încă păstrează și practic obiceiurile moștenite din strămoși. Astăzi vă voi povesti, așa cum mi-a spus bunica și mie, modul în care se sărbătorește la noi Învierea Domnului, cea mai mare sărbătoare la creștini.

În noaptea de Înviere merge o mulțime de oameni la biserică. Fiecare credincios poartă în mână o lumânare, pe care o va aprinde din lumina pe care preotul satului o aduce de pe masa Sfântului Altar.

Sfintele Paște se iau cu lumânarea aprinsă și cu ouă roșii în mână, după care credincioșii merg cu lumânarea aprinsă până acasă. Ea se aprinde la începutul mesei festive din această zi, dar și peste ani, ori de câte ori avem o bucurie sau un necaz.

În dimineața zilei de Paște se tăvălesc în casă și se împart colaci, cozonaci și ouă roșii pentru cei morți.

Înainte de masa festivă, pentru purtarea sântății și a purității spirituale, există obiceiul spălării cu apă dintr-un vas în care s-au pus ouă roșii și bani de argint. Într-un vas se pune aghiazmă, iar membrii familiei își stropesc fața pentru a rămâne viguroși tot anul.

De Paște se iartă greșelile semenilor noștri. Reconcilierile se fac în prezența înțeleptului familiei sau a bătrânului satului.

Ouale roșii se ciocnesc după ritualul strămoșesc:

- are dreptul să ciocnească primul cel mai în vârstă din familie;
- se spune: „Hristos a înviat!”, se răspunde: „Adevărat a înviat!”;

- în prima zi se ciocnesc oule numai cu vârful;
- cine sparge oul celuilalt i-l însușește;
- coajile de ou roșii răspândite prin curte contribuie la sporul gospodăriei.

După tradiție, în familia creștină se mănâncă la Paște carne de miel. Mielul îl simbolizează pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit ca un miel nevinovat.

Culoarea roșie a oulor simbolizează Sângele Domnului, care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii.

Paștele reprezintă o perioadă în care se reunesc familiile, oferindu-le acestora bucuria de a merge la biserică sau de a rămâne în liniștea căminului.

Timp de patruzeci de zile, începând cu Noaptea Învierii, creștinii ortodocși se salut, în orice împrejurare, zicând unii: „Hristos a Înviat!” și ceilalți răspunzând: „Adevărat a înviat!”.

Oule de Paște în culori naturale se pot obține în felul următor:

- ou roșii din suc de sfeclă roșie crudă;
- ou galbene din coji de ceapă uscată;
- ou verzi din furtună de urzici.

Bunica îmi spunea odată că, pentru a prinde bine culoarea, oule se terg cu o soluție obținută din apă amestecată cu oțet, înainte de a le pune la furtună.

Oule care vor fi vopsite nu mai plesnesc în timpul fierberii dacă se adaugă în apă două linguri de sare și se înțepă cu un ac în partea turtită.

școala Gimnazială Malov
Elev: Orodan Daniela, clasa a VI-a
Coordonator: prof. Colibăneanu Monica

O jertf de neuitat

Întâmplarea pe care am s vi-o povestesc, am auzit-o atât de la locuitori mai vârstnici din localitate, dar i de la mama mea, profesor de Istorie, la coala la care înv , în cadrul orelor de op ional „Istorie local ”.

Dar mai întâi am s v spun câte ceva despre satul meu, Nifon, din jude ul Tulcea.

La poalele milenarilor Hercinici, str b tut de apele Tai ei, printre p duri de tei i stejari, se g se te satul meu natal, Nifon, pe vechiul nume de Tai a- iganca.

Vecinii cei mai apropia i sunt: la nord comuna Luncavi a, unde ajungi mergând 15 km. pe DJ 222A, la nord-est comuna Niculi el, de care o desparte 12 km, pe drum forestier, la sud-est satul Hamcearca, str b tând 5 km. pe acela i DJ 222A, iar la nord-vest comuna Greci pe drum forestier 17 km..

Chiar dac istoria cunoscut a localit ii este de dat recent – undeva pe la începutul secolului al XIX-lea, sunt destule dovezi care atest faptul c această zon era locuit din cele mai vechi timpuri. Practic istoricul localit ii este acela i cu istoria Dobrogei, în general i mai ales cu cea a Dobrogei de Nord, în special.

În cartea lui Cezar Calenic „Monograf a satului Nifon ” af m c istoria acestor locuri a fost transmis , prin viu grai, r posatului Grigore Pu ca u de la dasc lul Bisericii Tai a, Iroftei. Acesta se stinge la vârsta venerabil de 106 ani, în anul 1914, f ind îngropat în satul Islam Geaferca (satul Flore ti din comuna Horia).

Preluând informa iile transmise, reiese c toat Valea Tai ei, la sfâr itul secolului al XVIII-lea, de la Tai a- iganca pân la Ortachioi (ast zi, satul Horia), era mo ia turcului Tait. Poate de la numele lui

provine și numele Tai a – râu și sat – care apare atestat, transcris Tanzta pe o hartă rusească, între anii 1769-1774. Același lucru este subliniat și în lucrarea Laurei Diana Cizar, care spune că numele Tai a s-a format prin adugare de sufix la numele proprietarului de pământ, turcul Tait. Iar cu numele de „iganca”, este o altă poveste, pe care, poate la anul am să vi-o spun...sau o veți afla de la colegii mei mai mici.

Dar să revin la povestea mea, întâmplare petrecută în timpul celui De-al Doilea Război Mondial.

Acesta se abate peste Europa, peste lume, ajungând și în Dobrogea. Apropierea satului cu graniță rusească a făcut ca nu de puține ori vuietul războiului să ajungă până la sătenii îngroziți. Cei mai curajoși dintre ei au plecat pe front, au luptat cu vitejie atât pentru țara lor, dar și a altora.

Monumentul eroinelor

sovietice (foto: T. Cazacioc)

Războiul nu a trecut prin satul Nifon fără să ia tributul de sânge. Chiar dacă autoritățile locale și centrale au uitat de el, în satul nostru se găsește un monument închinat unor parauteiste sovietice. Cum se face că într-un sat atât de mic și uitat parcă de lume există așa ceva? În amintirile localnicilor momentul este bine păstrat.

Se spune că cele trei parauteiste, care inițial ar fi trebuit să se parauteze pe Valea Pârlitei (afluent al Tai ei), din cauza că ii s-au

rt cit i au aterizat în sat, în locul numit „La Livada”. Întâmplarea se petrece după 23 august 1944, i cum nu to i s tenii tiau c acum ru ii erau alia ii no tri, se hot r sc s le împu te, f ind considerate spioni. Dar satul s- a divizat în dou tabere, cealalt tab r considerând c nu trebuie ucise ci predate autorit ilor. Poate c această decizie a fost inf uen at i de tinere ea i aspectul deosebit de frumos al tinerelor rusoaice – blonde, cu p rul lung, prins în cosi e... Pân la urm acestea vor f împu cate, chiar de str bunicul unui prieten de-al meu, undeva la marginea satului, într-o groap , f ind aduse cu un car tras de boi.

Cealalt tab r de oameni, milo i i cu fric de Dumnezeu le vor lua i le vor îngropa în cimitirul satului. Mormântul lor comun abia se mai z re te azi în cimitirul satului.

Monumentul a fost ridicat de autorit ile sovietice după r zboi, i an după an în data de 9 mai, Ziua Victoriei, veneau de la ambasada sovietic sau consulat reprezentan i care aduceau un omagiu femeilor c zute aici. Obiceiul s-a p strat i câ iva ani după Revolu ie, chiar dac venirea reprezentan ilor din Rusia nu mai era a a de fastuoas . Acum jertfa femeilor a fost uitat de autorit ile de la Moscova, dar i acest monument, care, din p cate, nu f gureaz în nici un catalog al monumentelor.

Chiar dac nu este un monument ridicat osta ilor no tri, noi, elevii colii Gimnaziale Hamcearca, aducem un omagiu, an de an de Ziua Eroilor, p strănd vie memoria acestor fapte.

i închei, citind-o pe mama mea: „Chiar dac acest monument nu a fost ridicat în memoria eroilor români, poate c undeva, într-un alt loc din Europa, la mormântul unui osta român un copil depune o

f oare, un om de bine aprinde o lumânare în memoria lui, iar jerfa sa nu este uitat !”

Bibliografie:

1. Calenic Cezar, *Monografia satului Nifon din jude ul Tulcea* , Editura Harvia, Tulcea, 2002;
2. Ciorbea Valentin, *Evolu ia Dobrogei între 1918-1944*, Editura Ex Ponto, Constan a, 2005;
3. Cojoc Marian, *Începutul ocupa iei sovietice în Dobrogea. August-septembrie 1944*, în „Anuarul Marinei Române „ II, Editura Companiei Na ionale, Administra ia Porturilor Maritime Constan a, 1999;
4. Colcer Iosif, *File din Istoria Dobrogei* , Inspectoratul Pentru Cultur Al Jude ului Tulcea, 1998.

Elevii colii Gimnaziale Hamcearca de Ziua Eroilor
(foto: Mihail Vasilica-Lenu a)

coala Gimnazial Hamcearca, jud. Tulcea
elev - Mihail tefan – clasa a VIII-a
Coordonator: Mihail Vasilica Lenu a

O lec ie cât un cartof

E aprilie. O seară frumoasă de prim vară, iar eu mă întorc pe drumul pietruit care urcă dealul spre casa bunicii mele, în spatele meu apune soarele peste dealul Covarna.

Portii a vopsit proaspăt în gri, mi-se întrezărește din depărtare și o zăresc pe bunica privind straturile din grădina care sunt proaspăt udate. Clopotul bisericii vestește ora rugăciunii, iar bunica îmi îndreaptă fața către turla bisericii care își strălucește casa. Se închină și o aud optin rugăciunea *Andel Pane, zvestoval Marii poselstvi...* Nu o întrerup, intru tiptil pe porti și aștept să termine...o salut, cum mă-a învârt:

– *Laudate sive Isus Kristus!*

– *În vecii, vecilor. Amin! Ai ajuns?*

– Da, babi. Mi-e o foame...am alergat cu Emilec și cu fratele lui. Am fost până în capătul satului, jos la fostă ta casă să prăjească. Ce mi-ai făcut bun de mâncare?

– Mâncare de cartof. Avem pâine proaspătă și lapte în cămară. Mă strămbăni el și îndrăznesc să protestez:

– Nu mă omor după mâncarea de cartof, nu ai altceva?

– Am, dragul meu nepot, dar până să te hotărâți ce vreți să mănânci vreau să-și spun o scurtă poveste.

Mă așez pe scări, dar nu sunt încântat deloc, mi-e foame și nu în eleg de ce trebuie să mai aștept. Însă o iesc mult pe bunica și chiar recunosc că mă-a făcut puțin curios. Toate poveștile spuse de ea, mă încântă și de aceea mă hotărâsc să o savurez și pe aceasta:

– Când eu mă-am născut în 1942, era război. Eram cel de-al

treilea copil al soilor Mare Venel și Hedvika. Era o sora mică cumplită și nu numai în anul acela și în anii următori. Aveam vreo 7 ani ori ca tine, te-am vădit la masă împreună cu frații mei: Dolf, tefc și Iosif, care se născuse la doi ani după mine. Mama mea, sora bunica ta Hedvika, aducea mâncarea pe masă. Eram toți înfometați, veneam de pe câmp unde am adunat cartofi. Era a nu știu câta săptămână când mâncam cartof, nu se făcuse grâul în anul acela, dar cartofii erau din belug. Și eu am strâmbat din nas, dar tatăl meu, sora bunicul tău Venel m-a mângâiat pe cap și mi-a spus că cel mai important lucru este că suntem toți și nu toți și că suntem împreună, arătându-mi spre casa vecinilor Bene, unde copiii erau orfani deoarece tatăl lor murise în război.

Rușinat am aplecat capul, n-am spus nimic, repede am ajutat bunica să pună masa și respectuos i-am mulțumit că mi-a gătit mâncarea care i-a marcat copilăria.

**școala Gimnazială Eleni a
Elev – Leoreanu Adrian – clasa a III-a
Coordonator: învă. Leoreanu Michaela**

De vorb cu istoria (m rturii ale m tu ilor Chiva i Maria)

Satul Ogradena era împ r it în Ogradena Veche, format din români, i Ogradena Nou , format din minorit i: cehi, desp r ite de un pââu. Fiecare avea coal format mai întâi din clasele I-IV, iar, dup anii grei de razboi, în Ogradena Veche, a fost pân la clasa a VIII-a.

Dup terminarea celor opt clase, cine mai dorea s mearg la coal trebuia s mearg la Or ova. În centrul satului erau Biserica, magazinul, C minul cutural i birtul. Drumul între Or ova i E elni a se f cea pe jos, dup r zboi, foarte rar cu câte o c ru , chiar i a a, într-o or se ajungea.

În f ecare duminic , f ecare femeie, care avea de vânzare produse: lapte, brânz , unt, ca , mergea la pia în Or ova veche, unde pl tea un tichet i putea s a eze marfa pe mas i s o vând .

Întotdeauna, când se mergea în ora , „trebuia” s cumperi o înghe at de la turci. Ei erau mereu cu c ruciorul cu înghe at , rahat i halva.

La început turcoaiicele aveau fa a acoperit de voal, dar cu timpul au renun at la el.

Casele din sat erau una lâng alta, cu cur i mari, f ecare avea gr din pentru zarzavat i to i aveau animale: vaci, cai, capre i oi.

În sat au fost doi „c sapi” (m celari)- care cump rau de la oameni animale care le aveau de vânzare i, în f ecare duminic , erau t iate, iar oamenii cump rau 1kg sau, dac erau mai mul i membri, 2kg.

Obiceiuri

9 Martie- Mucenici sau Ziua Similor

Toate femeile, în diminea a zilei, făceau un foc cu prosoapele de bucătărie cu care afumau în curtea, ca să fie casa ferită tot anul de „târâtoare” (de erpi, de vipere). Cele mai fricoase chiar refuzau să le mai spun pe nume în ziua „de sâm”.

Înainte cu o săptămână de postul Paștelui, de marți până marți, se înneau Tudorconi. Era o săptămână toare legată de spirite rele în forma unor cai.

Se spune că a fost un potcovar care avea un copil. El i-a spus fetei să nu lucreze marți la Tudorconi, dar el nu a respectat, iar diminea a, l-a găsit mort în plin de copite de cal pe piept.

O altă întâmplare este cea a unei familii cu mamă vitregă (măscioane) care avea o fiică și o fiică soului. Aceasta le-a pus pe fete să lucreze săptămâna aceea, săptămână cu a neagră și meargă la moară.

Peste noapte, în timp ce fetele erau la moară, au venit tudorconii și fata femeii a fost înfuriată de roata morii, iar, în jurul ei, au găsit numai urme de cai. Fata bărbatului s-a ascund după coș și nu au prins-o. Când a aflat femeia, atât a mai apucat să zică: ”cine face ca mine, ca mine să plească!”

Mar ea vaselor

La lăsatul Postului mare, duminică seara, se făceau ouă și coaste afumate de porc. Era ultima masă cu carne până la Paște. După masă, cojile de ouă și oasele se strângeau și se puneau într-un loc împachetate, până când se mergea la arat. Atunci se puneau în pământ când se începea prima brazdă, pentru că pământul să fie roditor în noul an. Apoi începea săptămâna Tudorconilor cu „mar ea vaselor”- ziua în care se spălau toate vasele în care s-a gătit cu carne și se pregăteau pentru post. În această săptămână nu se lucra, mai cu seamă, nu se cosea cu a neagră. Apoi era vinerea lui Sânt Toader cel Mare, urmat

de „sâmb ta mor ilor” în care se făcea mlași cu fasole uscată și se dădea de pomana. Tudorconii se terminau cu „mar ea încuiat ” – atunci nu aveai voie să lucrezi la pământ, să construiești ceva, să bați cuie.

Pa tele

În Săptemână Mare, începând de miercuri, se adunau lemne. Toată lumea scotea la poartă câteva lemne pentru biserică. Focul se aprindea joi seara și nu se stinge până duminică.

Femeile stăteau în jurul focului, iar copiii se jucau în curtea bisericii. Tot în Săptemână Mare-joi, se strângeau bețe de boj-joim rele din care se făcea dimineața un foc în curte și toți membrii familiei treceau peste el, ca să fie protejați tot anul. Se făcea grâu și se dădea de pomana la râu. Se puneau pe o coajă de dovleac două lumânări în formă de cruce, se aprindeau și erau luate de râu pentru pomenirea morților.

Nedeia

Nedeia se ținea de Sfântul Ilie în centrul satului, la Piață, pe malul Dunării, unde era un parc mare. Toată lumea se pregătea, avea musafiri. La joc mergeau doar fetele care trebuiau să se mărite. Familiile cu mai multe fete nu le lăsa sau le cerea mici la joc până ce sora mai mare nu se mărita; ele aveau voie doar să privească.

Sfântul Gheorghe

De Sfântul Gheorghe, femeile făceau un colac (pâine) și o coronă din salcie prin care se mulgeau vitele care aveau lapte, în aceeași dimineață. Apoi, când ajungeau la ultimul animal de muls, copiii prindeau de colac, îl rupeau în patru și îl mâncau, iar coronă se arunca pe apă pentru protecția animalelor. Se puneau frunze de fag în poartă – semn de primăvară. Aceste crenguțe se puseau în vară, pe secetă, se aruncau pe râu, pentru a-l chema pe Sfântul Gheorghe cu ploaie.

M suratul oilor (smâl)

M suratul oilor se făcea la început de mai. În sat erau mai multe locuri „stâni”, pentru că erau multe oi și capre. Se uneau mai mulți oameni care erau vecini și, în prima zi, se măsurau cantitatea de lapte a oilor pentru a stabili ordinea și cantitatea de lapte pe care trebuia să o aibă de la stână. Se măsurau cu „oca”= 1 litru și cu „vadra”= 8 oca.

Cine avea cel mai mult lapte devenea baci. El se ocupa de organizarea stâniei, de mutarea ei etc.

După măsurătoare, toată lumea se aduna pe paturi în jurul stânei, cu mâncare de acasă. Fiecare familie mânca cu prietenii și neamurile invitate.

Primăvara se tundeau oile, toamna se spăla lână și iarna se scormona.

Anul nou

De 31 decembrie seara, se zicea:

” Sânt Vâși”. Seara fetele nemăritate pregăteau pe o masă mai multe obiecte: creion, foarfecă, cuțit, obiecte specifice diverselor, și se acopereau cu câte o farfurie. Apoi se lega o ață între poartă și drum. Fetele urmăreau cine trece prin dreptul casei și rupea ață. Dacă era necăsită, fata nu se căsătorește, dacă era căsătorită și fata urma să se căsătorească. Fata norocoasă întorcea câte o farfurie ca să vadă ce meserie va avea ursitul.

La aceste întâlniri se făceau boabe de porumb și se mâncau.

Iarna se făceau eztori când aveau de scormonit lână de oile sau de gheurat porumb. La eztoare femeile veneau cu copiii care se jucau împreună. Cine organiza eztoarea făcea boabe de porumb ferte și fărâșele de porumb.

coala Gimnazială Elena
Elev- Basaraba Natalia Elena -clasa a III-a
Coordonator: prof. Cocoana Rosemarie

Laleaua galben

Cine nu tie c laleaua galben cre te numai pe stâncile mun ilor Ciucar din Cazanele Mari? i aici, doar într-un singur loc, pe un perimetru de 200m pentru c nimic pe lume nu este întâmpl tor. Dar, mai bine s ascult m povestea lalelei galbene.

Se spune c în aceast pare a lumii tr ia o fat cum nu s-a v zut sub Soare mai frumoas . Înalt i gra ioas se leg na u or la f ecare pas. Pân i vântul î i oprea aripile ca s -i mângâie p rul b lai. Fata era toat numai cântec i voie bun . Chiar i numele ei suna ca o melodie: LALA.

Dis-de-dimineea , Lala urc muntele CIUCAR, se a eaz pe o stânc , scrutând dep rtarea. tia c în curând pe Dun re, va ap rea barca unui f c u care- i câ tîga traiul pescuind. Lala l-a îndr git de cum l-a v zut, iar acum nu mai putea s tr iasc f r s -i vad chipul. Ea sclipea în razele dimine ii, iar ochii s -i mari i verzi surâdeau dep rt rii, c ci pescarul ei era pe Dun re. Buzele ei catifelate fredonau u or i tandru o melodie doar de ea tiut . Valurile Dun rii o îngânau încet înv luindu-l în vraj pe tân rul pescar. Încântat, f c ul î i ridic privirea spre munte i o z ri pe frumoasa Lala. Numaidecât aceasta se ridic în picioare i î i f utur mâna în semn de iubire.

Tocmai atunci, Gheorghe, ciobanul de la stâna din munte, care de mult timp o urmărea pe Lala, apăsându-i în spatele ei mâinile cuprinse cu brațele. Surprins și înspăimântat, Lala se zbatu cu disperare, dar nu putea să scape din strânsoarea brațului. Înebunit de patimă, Gheorghe o strângea mai tare, rugându-o să-i fie nevastă. Lala răspunse:

-Mai bine mor decât să fiu a ta! Uimit, brațul o scapă o clipă din brațe, iar ea se aruncă de pe vârful muntelui, zbrobindu-se de stânci. Și din trupul ei întins fără suflare răsună o foaregingă, care nu a mai părut niciodată acel loc.

coala Gimnazială Svinița
Elev: Nedelcovic Marius
Coordonator: Jarču Florentina

Salamandra și lilieci din peșteri

Cândva, prin negura istoriei, când turcii nu veneau după pradă și tulburau traiul românilor, într-un sat de la Dunăre, trăia o fată cum nu s-a mai văzut de frumoasă și de harnică. Oamenii o zăreau adesea pe poarta din dealul satului prinzându-i torcând lâna.

Toată vremea mintea fetei era făcută de mâna ei – poale albe cu sabac pe margini, ciupag cusut cu flori galbene, ort negru cu frunze, iar în picioare purta opinci făcute din piele de capră.

Peșterea ei bogată curgea în văluri galbene asemenea spicelor de grâu, dând strălucire ochilor negri.

Într-o zi, cum stătea fata cu oile la poartă, numai că aude țipături de cai apropiindu-se din ce în ce mai mult. Cu mișcări rapide fata se ridică în picioare, scoase furca de la brâu și încercă să fugă. În ruma ei veneau călăreții turci căutând să o prindă.

Să rămână fată, ce putea face? O luă în jos, căutând să scape în ogașul de la poalele dealului. În fuga ei disperată alucea pe povârni, se rostogoli și ajunse lângă fântâna de izvor ce curgea domol printre pietrele coluroase. Încercă să se ridice, dar nu putu – era rănită. Întinsă pe frunzele putrede, simțea cum umezeala îi pătrunse în oase și atunci își înălță glasul spre cer:

-Sfânta Vineri, salvează-mă!

De îndată, Sfânta apăru lângă ea, îi atinse ploapele tremurând și fata se transformă pe loc într-o vietate nespuse de frumoasă pe care o numi SALAMANDRA. Cu pielea lucioasă colorată în negru și galben, Salamandra era sortită să se erpuiască prin ogașele umede, în umbra ierburilor.

Sfânta Vineri, pe lângă frumusețea ei, i-a dăruit Salamandrei și

puteri speciale. Astfel, orice tânăr dac va intra în Salamandra, câteva momente, în sân va primi de la aceasta darul harului și al gingășiei, dar oricine se va încumeta să-și facă vreun rău va fi asurzit pe vecie de ipocritul ei straniu.

Și, ca adevărul și dreptatea să fie restabilite, Sfânta Vineri s-a dus să-i găsească pe turcii care au urmărit-o pe fată. I-a găsit pe toți ascunși într-o peșteră întunecoasă. Întinzându-și mâna fermecat, Sfânta Vineri i-a transformat în cele mai ciudate creaturi: jumătate animale, jumătate psihi. LILIECII, cum ei aia i-a numit Sfânta, au fost blestemați să trăiască în timpul zilei în peșteri, cu capul în jos, cu aripile atârinate de pereții umezi, iar noaptea să-și întindă aripile imense cutându-și prada.

Nu facei rău liliecilor, cine tie, s-ar putea să se transforme apoi în vampir periculos!

Școala Gimnazială Svinia

Elev: Ianculovici Riana

Coordonator: Jarcu Florentina

Vipera cu corn

Prin vremuri de mult uitate, în apele Dunării îi duce traiul un arpe sub ire și negricios. Deseori ie ea la malul apei și ofta cu durere privind stâncile scldate în soare ce-și oglindeau crestele în oglinda imensă a Dunării. “Doamne, ce fericit aș fi dacă aș putea ajunge și eu printre stâncile acestea, ca să mă pot bucura de căldura soarelui! Atunci i-am mulumi lui Dumnezeu pentru fiecare clipă -spuse arpele-șul de umezeală și întunericul în care era condamnat să trăiască”.

Dumnezeu i-a auzit glasul, Iși săfăcut mil și s-a gândit să îl prefacă în arpe de uscat. Și, fiindcă acel inut, destul de pustiu, nu avea nici un strop până să hotărâ să-l pună pe acest arpe regale stâncilor de pe malul Dunării. Aadar, l-a chemat la El, l-a îmbrăcat într-o haină regească de culoarea pietrei marcată pe spate cu V-uri strălucitoare.

Dumnezeu a privit cu dragă față, dându-și seama că nici un arpe din lume nu are atâtă grație și frumusețe. Numaidecât i-a pus un nume de fată: „VIPERA CU CORN”.

Pe cât era de frumoasă și de maiestuoasă, pe atât era de timidă și gingașă.

Curtenii o zăreau adesea plimbându-se lent și discret prin palatul înșorit și împodobit cu pietre și arbuți. Își plăcea, mai ales, să stea tot nită la soare pe stâncile ferbinice, sorbind și căldură.

Zilele se scurgeau liniștite, una câte una. Vipera era mulumită că traia în pace, fiind îndrăgită și respectată de toți supărații și vecinii săi. Numai că, într-o zi pe când se plimba prin grădinile palatului său,

aparu un Strin în care se umplu de invidie și mânie la vederea frumoasei regine. Acesta, îndat, se năpusti asupra ei cutându-se să strivească capul. Pe moment, Vipera a încremenit de uimire. Dar, venindu-i în fațe, a plecat din fața agresorului pierzându-se pe sub pietrele palatului. Era atât de mâhnit, gândind că există făpturi pe lume care nu vor nici în alegere, nici iubire.

Trecu ceva timp și iată că Strinul a apărut din nou, cutându-o cu disperare. Când a dat ochii de Vipera, s-a îndepărtat cu mânie, îndreptându-și talpa piciorului spre a-i strivi trupul.

Fulgerător, Vipera și-a dat seama că demnitatea ei de regină e gata să fie clocotită în picioare și atunci s-a adunat colac, a scos un ungher scurt și puternic, avertizându-l pe Strin de puterea ei. În răutatea lui, agresorul s-a pornit cu mai multă furie să-i zdrobească capul „încoronat”. N-a reușit, pentru că regina Vipera și-a scos arma secretă, veninul, și l-a mușcat de picior, neavând de ales.

Simțea însă că Strinul nu va muri, de aceea l-a lăsat acolo și a plecat întristată spre adăpostul ei.

Școala Gimnazială Svinia

Elev: Balaci Dean Jivita

Coordonator: Jarcu Florentina

ISBN